

DIENOS ŽINIOS

Nr. 33 ----- Glasenbach, 1947 m. kovo mėn. 18 d. -----

PABALTIEČIAI MIUNCHENE

Visame Miunchene buvo iškabinti pabaltiečių pabėgėlių plakatai, kuriuose rašoma, kad Lietuva, Latvija ir Estija yra per jėgą užgrobta iš tikimasi Baltijos tautų nepriklausomybių atstatymo Atlanto Chartos principais.

Yra nustatyta, kad tie plakatai nebuvo amerikiečių žinių kontrolės patvirtinti.

POPIEZIUS PRIEŠ PRIEVARTĄ

Popiežius Pijus XII savo kalboje, pasakytoje šventojo sosto pasiuntinio Libanono paskyrimo proga, išsitarė apie mažųjų valstybių kovoje dėl teisingumo laimėjimo svarbą. Šventasis Tėvas pabrėžė mažųjų tautų nuopelnus padarytus šioje kovoje ir pabrėžė, kad žmonija tik tada bus išvaduota nuo naujo karo slogučio, kada samprotavimai, sukelti grynų prievartos, bus panaikinti tikrojo moralinio pripažinimo naudai.

Popiežius savo kalbą baigė, sakydamas, kad didieji keturi privalo pirmieji pripažinti tikrąjį moralinių teisių vertę.

BELGIJOJE PAVYKO SUSITARTI

H. Spaak, kuris buvo paskirtas sudaryti naują vyriausybą, pranešė, kad socialistai galop susitarė su krikščionių demokratų partija dėl monarchijos ir moterų balsavimo teisės klausimais.

Po positarimų su liberalais ir komunistais Spaak pasiūlė, kad jo pareiga yra brigit, nes partijos jau susitarė. Ministrų postų tarp partijų paskirstymas įvyko. Dabar reikia tik paskelbti pavardes tų, kurie tuos postus užims. Šiandien vakarą partijos duosiančios savo atsakymą į Spaako sudarytą vyriausybės programą.

ZUDETŲ VOKIEČIŲ KONFERENCIJA ČEKOSLOVAKIJAI

"Norodni Osвобоzeni" pranešė, kad iš Čekoslovakijos išvykti Zudetų krašto vokiečiai nebloggerai išikūrė vakarinės Vokietijos zonoje. Reikia pripažinti, kad daugelis jų vėl atidaro savo turėtąsias srities įmones ir gamina prekes, kokias anksčiau tik Čekoslovakija tegalėjo pagaminti eksportui. Buv. Zudetų vokiečių firmų pirkėjai užsienyje yra supažindinti su nauja įmonių vieta Vokietijoje. Čekoslovėkų laikraštis išžiūri šių specialistų nustojimą dideli nuostoli ir numato dideli pavojų Čekoslovakijos eksportui.

KAS APVYLĖ ITALIJĄ?

Italų tautai buvo patiktas klausimas, kuris iš didžiųjų apvylė Italiją taikos konferencijoje. Į šį klausimą 31,8% pripažino sov. sąjungą, 26,7 - Angliją, 20,9 - JAV ir 6,3 - Prancūziją. 13,3% nedavė jokio atsakymo.

JTO BALKANŲ KOMISIJAI NUSIBODO

JTO Balkanų klausimui išspręsti komisija skėmedi nį nuvargusi ir supykusi išvyko iš partizanų srities, kur ji veltui gesios davytė kalnuose laukusi komunistų vado Mirkos Viliachos. Sov. sąjungos, Lenkijos, Jugoslavijos, Albanijos ir Bulgarijos atstovai pasiliko kalnuose, kad nežiūrint susitarti su partizaneis.

IS MASKVOS KONFERENCIJOS

Užs. reikalų ministrai pirmadienį susirinko posėdžiui. Pirmininkavo prancūzas Bidault. Posėdžio programoje buvo numatyta svarstyti Berlyno kontrolinės komisijos pranešimas, liečiantis ūkinės problemos ir reparacijų Vokietijai. Firmuoju kalbėjo Bevinas, po jo Molotovas ir Marshallis.

Molotovas ir Marshallis reikalavo centrinės Vokietijos vyriausybės įkūrimo. Marshallis pasiūlė, kad centrinės vyriausybės funkcijos ir teisės bus nustatytos kontrolinės Berlyno komisijos balsų dauguma.

Kadangi iki šiol buvo reikalingos visų pritarimos, prancūzų atstovai priešinosi sudarymui centrinės vyriausybės.

Molotovas pasiūlė padidinti plieno produkciją.

Bevinas sutiko su vokiečių karo pramonės sunaikinimu Britų zonoje, tačiau su ta sąlyga, kad pramonė tarnaujanti taikos motui būtų nesunaikinta.

Gedop Molotovas pareikalavo Ruhr kraštui keturių valstybių kontrolės ir 10 milijardų dol. reparacijų sov. sąjungai.

Toliau Marshallis reikalavo skelbti Vokietiją kaip ūkinį vienetą ir panaikinti zonų sienas ūkinio susisiekimo palaikymui.

Molotovo reikalavimui, pripažinti anglų-amerikiečių zonų ūkinę sąjungą priešinga Potsdamo nutarimams, pasipriešino Bevinas, pareiškęs, kad ši sąjunga reikalinga tol, kol bus sudaryta visos Vokietijos ūkinė sąjunga. Marshallis šiuo klausimu paliko Beviną.

Patarčiai Vokietijos klausimu

Vakar tęsė savo positarimus, tačiau vis labiau ryškėja skirtumas tarp sovietų ir vakarų valstybių dėl konferencijos dalyvių. Vakarų valstybės yra už tai, kad mažosios valstybės, kurioms Vokietijoje buvo paskelbusi karo, turėtų tik patariamąjį balsą. Sovietų ats. Višinskis šį pasiūlymą atmetė, sakydamas, kad tik tos valstybės gali dalyvauti konferencijoje, kurios kariavo su Vokietija. Tačiau ir šiuo atveju vyraujančias roles vaidintų keturi didieji. "Pravda" apkaltina vakarų valstybes, norinčias tuo būdu laimėti daugumą. Jau Paryžiuje jie buvo susikvietę daug valstybių, to paties nori ir dabar, kad sudaryti tikrą daugumą prieš sovietus.

Patarčiai Austrijos klausimu

Vakar dar sykį bandė išsiaiškinti keliais sutarties punktais, tačiau be jokių pasiekimų.

Buvo susitarta tik vienu klausimu apie Austrijos aerodromų skaičių. Priimta amerikiečių pasiūlymas nevaržyti aviacijos plėsti.

Kitais klausimais, kaip pav., masiniam žmonių žudymui ginklų, sienos sutvirtinimui ir kt. nebuvo susitarta.

Komisija tas savo posėdį šįandien.

Tikrieji planai Vengrijoje

Įvairiais būdais iš parlamento buvo pašalinti 47 maždažcnių atstovai. Tuo būdu sovietų remiamas kairiųjų blokas laimėjo daugumą. Iš 409 parlamento vietų maždažcniams, anksčiau turėjo 251 vietą, dabar beturi 204.

Jau porcitateis metais, kai Vengrijoje buvo atidengtas "fasistų sukilimas" buvo numatyti šie komunistų planai. Kaip numatyta, taip įvyko. 65% tautos valia išrinktieji maždažcnių partijos atstovai įgavo parlamento mažumą.

Iš parlamento išstoje maždažcnių partijos atstovai sudaro naują partiją, kuri daug staigmena gali etnostti rudeni įvykstančiuose rinkimuose. (Jeigu ši partija nebus sulikviduota ir apkaltinta išdavimu).

=====

JAV pasiuntė Sov. sąjungai nota, kurioje vėl kaltinamos sovietų ištėigos, padėjusios komunistų partijai, sudarančiai mažumą, paveržti valdžią į savo rankas. Be to, sovietai išpėjami nesigriehti griežtų priemonių prieš maždažcnių partijos vadą, apkaltintą valstybės išdavimu.

Vašingtono tikimasi, kad JAV Vengrijos afere perduos Saugumo Tarybei.

JAV troksta taikos su Vokietija

Demokratų ats. Rankin atstovų rumuose vakar pasiūlė, kad JAV turėtų taikos sutarties su Vokietija derybose vadovautis mintimi, kad naujojo karo atveju JAV turėtų pilną Vokietijos paramą. Atstovės pasakė, kad JAV nori su vokiečia tauta sudaryti sutartį ir ją patraukti savo pusėn.

Komunistų partija JAV

JAV atstovų rūmų tarybos pirmininkės spaudos konferencijoje apie anti-amerikonišką veikimą pranešė, kad taryba kovo 24 d. susirinkus komunistų partijos veikimo JAV uždraudimo klausimą.

Daugiau aiškina!

Respublikonų partijos vardu sen. Taft praneša, kad jis buvo kreipėsis pas senato užs. politikos tarybos pirmininką Venderbergą pareikalauti amerikiečių vyriausybės, tarp jų ir jūrų bei karo ministrus pranešti apie galimas Turkijos ir Graikijos finansines pagalba pasekmes. Tos klausimas turės nuspręsti, ar ši pagalba gali privesti prie karo su sovietais.

Senatorius Taft pareiškė, kad vyriausybės nariai bus paklausti apie šiu klausimų, karinę sverbą. Jis noris žinoti, ką kerinčiai vadai galvoja cigtis tuo atveju, jei sovietai, atsakydami į pagalbą Graikijai ir Turkijai, paskelbtų karą.

Si klausimą reikia spręsti lygiai su tokio pat rimtumu, kaip ir tuo atveju, kada sovietai norės primesti Kubai komunistinį režimą.

Prezidento Trumano Art. Rytų programos rėmimas yra JAV savysaigos ir išsilaikymo klausimas, - pareiškė sen. Lodge Amerikos senate. Jei amerikiečių tauta ir kongresas atsisakys išpildyti prezidento reikalavimus, reikės atsisakyti vilties sulaukti taikos.

Atstovų rumuose ats. Devitt pareiškė, kad kongresas turi priimti, prezidento pasiūlymą ir tuo atveju, jei tas ir prie karo privestų.

Senatorius Dalton Stall vienoje kalboje reikalavo tuoju priimti prezidento Trumano pasiūlymą, kad sustiprinti užs. reikalų ministro Marshallio padėti Maskvos konferencijoje. Senatorius pabrėžė, kad jo partijos (resp.) nuomone, nėra jokie kito kelio išlaikyti taikai pasaulyje.

Anglijos Zem. Rūmų debatai dėl Trumano kalbos

Trumano kalba davė pagrindą pirmadienį įvykusiems Zem. Rūmų debatams. Darbiečių partijos kairieji apkaltino JAV, kad jos lėndandies ir Pietryčių Europos reikalus ir apeinancios JTO, tiekdamas pagalbą Graikijai ir Turkijai.

Vienas darbiečių partijos kalbėtojas pareiškė, kad britų tautos dauguma, sveikina amerikiečių žingsnį, kadangi jis veda prie laisvės ir demokratijos. Konservatoriai taip pat pasipriešino kairiųjų nuomonei.

Mo Neil pareiškė, kad amerikiečių pagalba Graikijai ateinanti pačiu laiku, kadangi britai nebegalės daugiau nieko padėti.

Trumai

-Gen. Mc Arthur spaudos konferencijoje nurodė, kad per porą mėnesių yra būtina pradėti taikos derybas su Japonija, kadangi Japonijoje JAV kerinė kontrolė turi būti pakeista JTO komisijos.

-Anglų komunistų laikraštis rašo, kad Argentinos vyriausybė su gen. Franco pagalba pasikvietė žymius atominės energijos vokiečių specialistus ir dirba plėčiant tyrimų darbus.

-Amerikiečių pasiuntiniai iš Graikijos ir Turkijos yra pakviesti į Vasingtoną pasitarti su Trumenu.

-Pranzuzų kariuomenė Indokinijoje sėkmingai veržiasi į priekį ir pasiekė kinijos sieną.

Asmenys, kurie vyksta į Riedą arba atvyksta iš ten, prašoma užėti į "Dienos Žinių" adm. rinktį spaudos Darbas 2. kamb. 3.

Dienraštis leidžia Spaudos Darb. Kolektyvas. Ats. red. M. Saltenis

DIENOS ŽINIOS

LITERATŪROS PUSLAPIS

Maironis

GERESNIU LAIKU VILTIS

Šalin nusiminę dūševimui skaudūs!
Jie silpnina dvasią paikai.
Ar mums, kaip mergitei, raudoti nuraudus,
Nors spaudžia nelsimės, vergai?
Ne taip musu bočiai didvyriai keriovo,
Kai, gindami brangiąją Lietuvą savo,
Ju ejo į kovą pulkai.

Kam trokšti pradengti tą uždanga-giria,
Kur slepia kelius ateities?
Juk Dievas teisingas ir valdo ir skiria
Laikus iš aukštos paslapties!
Kas bijo šėšelio - šėšėlius temato,
Tas Dievo galybės tikrai nesuprato:
Naktis jam visur be vilties.

Kaip vyrai, be baimės mes stokim į kovą,
Kaip milžinas amžių baigus,
O meilė tėvynės tebūne vadovu
Ir Dievas, kurs valdo visus!
Darbuosmės ir cisme, kur saukia tėvynė!
Mylėsim ir gerbsim, ką proseniai gynė!
Tėvynė iš miego pabus.

Ne kumštė tebvaldo pasaulį šiandieną,
Bet meilė, tikyba, šviesa!
Ne kardui ebišaliui kelsime plieną:
Jo apmądo galia - meža.
Kas kardų kari ujo, nuo kardo ir žūvo;
Ar maž po milžinkapius krulų jų pūvo?

Kitai ateitis artima!

Į darbą, į darbą, kaip Dievas įsakė,
Su tekenčia saule vilties!
O tėvas Aukšči usins, kurs amžiais mus plekė,
Paguodžiančia ranka, išties.
Su Dievo pagalba ir mokslu darvuoti
Stokim į darbą už laisvą kovoti,
Išnyks palydovai nakties!

Iš "Pav. serio Balsu"